

ชื่อเรื่อง : เข็มกลัดใบโพธิ์
ชื่อผู้จัดทำ : นาย เนตรนรินทร์ สุภษิต
นางสาว อรอุมา อรชุน

ประเภทวิชา : ศิลปกรรม
สาขาวิชา : ศิลปกรรม
สาขางาน : ตกแต่งประกอบตัวเรือนและประดับอัญมณี
อาจารย์ที่ปรึกษา : นายหงส์ชัย ภักดี นายปรีชา คำดวง นางสาว อริย์ ยารังษี
ปีการศึกษา : 2557

บทคัดย่อ

โครงการเข็มกลัดใบโพธิ์ มีจุดประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการ การแต่งประกอบตัวเรือนการนำชิ้นส่วนมาเชื่อมประสาน การประดับอัญมณีในรูปแบบที่หลากหลาย เช่น แบบหุ้ม แบบหนามเตย แบบสอ และแบบไขปลา รวมถึงการขัดเงาตัวเรือนและการชุบเคลือบผิวให้เงางาม

ผลจากการเรียนรู้จนจบหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชา ศิลปกรรม สาขางานเครื่องประดับอัญมณีได้นำความรู้จากการได้เรียน มาวิเคราะห์ สังเคราะห์ จัดทำเป็นชิ้นงาน เอกสาร และแผ่นซีดี

กิตติกรรมประกาศ

งานโครงการเรื่องเข็มกลัดใบโพธิ์ระดับอัญมณี ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วย การสนับสนุน วัสดุ-อุปกรณ์ ในการสร้างสรรค์ชิ้นงานจาก บริษัท ภัคดี แฟคทอรี จำกัด ผู้จัดทำ ขอขอบพระคุณที่ ได้รับความอนุเคราะห์จากคณะบุคคลดังต่อไปนี้

- 1.คุณนิมิตร ภัคดี กรรมการผู้จัดการบริษัทภัคดี แฟคทอรี จำกัด
- 2.คุณณรงค์ ภัคดี ผู้อำนวยการ การศึกษาระบบทวิภาคี บริษัทภัคดี แฟคทอรี จำกัด
- 3.คุณหงส์ชัย ภัคดี ให้คำแนะนำและคำปรึกษาในด้านการออกแบบชิ้นงาน และแนะนำในด้าน วิชาการรวมถึงการให้คำปรึกษาในการจัดทำเอกสารฉบับนี้
- 4.คุณปรีชา คำดวง ให้คำปรึกษาด้านงานแต่งประกอบตัวเรือนเครื่องประดับอัญมณี
- 5.คุณอารีย์ ยารังมิ ให้คำปรึกษาด้านงานประดับอัญมณี

สุดท้ายผู้จัดทำ ขอขอบพระคุณ บิดา มารดาที่ให้ความรักและได้เลี้ยงดูจนเติบโตและได้ให้ศึกษาเล่าเรียนมาจนถึงทุกวันนี้ ขอขอบคุณ คณาจารย์ กาญจนากิเยะวิทยาลัย ช่างทองหลวง ตลอดจนพี่ๆ ทุกคนที่ให้คำแนะนำ รวมถึงเพื่อนๆ ที่ช่วยกันดูแลและเป็นกำลังใจให้กันมาตลอด หากโครงการนี้มีผลดี และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ผู้จัดทำขอมอบความดีให้แก่ผู้ที่มีพระคุณทุกท่าน

นายเนตรนรินทร์ สุภายิต

นางสาวอรอุมา อรชุน

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญตาราง	ช
สารบัญรูป	ซ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาของโครงการ	1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ	1
1.3 ขอบเขตของโครงการ	1
1.4 ประโยชน์ที่ได้รับ	1
1.5 นิยามศัพท์	2
1.6 ตารางการดำเนินงาน	3
1.7 งบประมาณในการดำเนินงาน	4
บทที่ 2 เอกสารและงานที่เกี่ยวข้อง	5
2.1 การตกแต่งประกอบตัวเรือน (Filing assembly Casting)	5
2.2 การประกอบอัญมณี (Stong Setting)	5
2.3 การขัดเงา (Polishing)	5
2.4 เงิน	5
2.5.1 ลักษณะทั่วไปของเงิน	6
2.5.2 คุณสมบัติของเงิน	6
2.5.3 คุณสมบัติทางกล	7
ประเภทของการฝัง (Setting stone)	8
การฝังไขปลา (Pave Setting)	8
การฝังแบบหนามเตย (Prong setting)	8
การฝังแบบหุ้ม (Bezel Setting)	9
การฝังแบบสอดหรือแบบล็อก (Channel Setting)	9
การฝังแบบไร้หนาม (Invisible Setting)	9
การขึ้นครั้ง	10

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินโครงการและขั้นตอนการทำงาน	11
การแบ่งประกอบตัวเรือน	11
การใช้ตะไบ	11
การประดับอัญมณี	16
การขัดเงาตัวเรือน	18
ขั้นตอนและวิธีการล้าง	20
บทที่ 4 ผลจากการศึกษา วิจัยและวิเคราะห์ข้อมูล	21
บทที่ 5 สรุปอภิปรายและข้อเสนอแนะ	24
เอกสารอ้างอิง	25
ภาคผนวก ก ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเครื่องมือ	26
ภาคผนวก ข ภาพประกอบการปฏิบัติงาน	35
ประวัติผู้จัดทำ	37

สารบัญตาราง

เรื่อง	หน้า
ตารางที่ 1 ตารางการดำเนินงาน	3
ตารางที่ 2 งบประมาณในการดำเนินงาน	4
ตารางที่ 3 ลักษณะทั่วไปของเงิน	6
ตารางที่ 4 คุณสมบัติทางกลของเงิน	7
ตารางที่ 6 สรุปอภิปรายและข้อเสนอแนะ	24
ตารางที่ 7 เครื่องมือในการปฏิบัติงานแต่งประกอบตัวเรือนและงานประดับอัญมณี	27

สารบัญรูป

เรื่อง	หน้า
ภาพที่ 12 การขึ้นครั้ง	10
ภาพที่ 13 การตัดตุ่ม	11
ภาพที่ 14 การตะไบ	12
ภาพที่ 15 การเจียรชอกมุม	12
ภาพที่ 16 การทำความสะอาดรูชิ้นงาน	13
ภาพที่ 17 การทำความสะอาดด้วยกระดาษทรายม้วน	13
ภาพที่ 18 ใช้ลูกยางลงชอกมุม	14
ภาพที่ 19 การเชื่อมประสานติดหัวรถจักร	14
ภาพที่ 20 ทำที่ล็อกเข็ม	15
ภาพที่ 21 การดัดสารส้ม	15
ภาพที่ 22 การเป่าไค	15
ภาพที่ 23 การขึ้นครั้ง	16
ภาพที่ 24 การฝังไขปลา	16
ภาพที่ 25 การฝังหุ้ม	17
ภาพที่ 26 การฝังล็อกหรือฝังสอด	17
ภาพที่ 27 การถอดครั้ง	18
ภาพที่ 28 การขัดด้วยแปรงจี้เล็ก	18
ภาพที่ 29 การขัดด้วยแปรงผ้าดิบ	19
ภาพที่ 30 การขัดด้วยแปรงผ้าละเอียด	19
ภาพที่ 31 การล้างงานด้วยน้ำโซเดียมคาร์บอเนต	20
ภาพที่ 32 การล้างงานด้วยเครื่อง Ultrasonic	20
ภาพที่ 33 ชิ้นงานสำเร็จรูป	23

